

Brusel 15. března 2018
(OR. en)

7165/18

SOC 141
EMPL 103
ECOFIN 239
EDUC 99

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 15. března 2018

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 6570/18 + COR 1

Předmět: Roční analýza růstu 2018 a společná zpráva o zaměstnanosti
- závěry Rady (15. března 2018)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o roční analýze růstu 2018 a společné zprávě o zaměstnanosti, které Rada přijala na zasedání konaném dne 15. března 2018.

Roční analýza růstu 2018 a společná zpráva o zaměstnanosti

závěry Rady

KONSTATUJÍC, ŽE

1. zaměstnanost a sociální situace se trvale zlepšuje, i když přetrvávají značné rozdíly v rámci jednotlivých členských států a mezi nimi;
2. v listopadu 2017 činila míra nezaměstnanosti v EU 7,3 % (a v eurozóně dosahovala 8,7 %). Úroveň zaměstnanosti se ve třetím čtvrtletí roku 2017 zvýšila oproti předkrizovému nejvyššímu stavu o 2,1 %, přičemž nadále klesá nezaměstnanost mladých lidí a dlouhodobá nezaměstnanost. Nezaměstnanost mladých lidí však stále dosahuje 16,7 % a dlouhodobá nezaměstnanost se v některých členských státech týká téměř poloviny všech nezaměstnaných. Oba druhy nezaměstnanosti představují i nadále pro celou řadu členských států významnou výzvu;
3. cíl strategie Evropa 2020 spočívající v dosažení 75% zaměstnanosti mužů i žen je možné splnit, avšak řada členských států bude muset pro splnění vnitrostátních cílů dosáhnout značných zlepšení. Zejména je třeba zvýšit podíl žen na trhu práce. Rozdíl v zaměstnanosti žen a mužů zůstal stejný; i když jsou mezi členskými státy velké rozdíly, míra zaměstnanosti napříč EU činila ve druhém čtvrtletí roku 2017 u žen 66,4 % v porovnání se 78 % u mužů;
4. disponibilní příjem domácností v EU nadále rostl a v současnosti dosáhl maximální úrovně z roku 2009, a to především díky vyšší tvorbě pracovních míst a v menší míře v důsledku nárůstu platů a mezd. V řadě členských států však zůstává disponibilní příjem domácnosti pod předkrizovou úrovní. Podíl lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením nadále klesal a v současnosti dosahuje úrovně z roku 2008. Hlavní příčinou je významný pokles míry silné materiální deprivace a podílu osob žijících v domácnostech, v nichž (téměř) žádný jejich člen nemá zaměstnání;

5. navzdory tomuto pozitivnímu trendu je celkový počet lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením nadále velmi vysoký; v roce 2016 se jednalo o 118 milionů osob, tj. 23,5 % celkového počtu obyvatel (22,5 % u mužů a 24,4 % u žen). Z výše uvedeného je zjevné, že EU má ještě daleko k dosažení cíle strategie Evropa 2020, kterým je odstranit riziko chudoby nebo sociálního vyloučení hrozící nejméně 20 milionům obyvatel;
6. v řadě členských států se nadále zhoršuje závažnost a přetrvávání chudoby a objevují se známky zhoršování situace v přiměřenosti sociálních dávek, o čemž svědčí rostoucí riziko chudoby u osob žijících v domácnostech, v nichž (téměř) žádný jejich člen nemá zaměstnání. Přetrvávání poměrně velké příjmové nerovnosti, často spojené s nerovnými příležitostmi v přístupu ke vzdělávání, odborné přípravě a sociální ochraně a odrážející slabé výsledky na trhu práce, vyvolává závažné obavy z hlediska sociálního začleňování a udržitelného hospodářského růstu. Zranitelné zůstávají zejména děti, protože jich v roce 2016 bylo stále ještě více než 25 milionů, tj. 26,4 % ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením;
7. během posledních semestrálních cyklů stále větší měrou narůstal význam otázky zaměstnanosti a sociálních otázek. V nedávném vyhlášení evropského pilíře sociálních práv byl ještě více zdůrazněn význam sociálního rozměru v EU. Tento pilíř by měl sloužit jako vodítko na cestě k efektivním výsledkům v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti při řešení současných a budoucích výzev, které jsou přímo zaměřeny na uspokojení nezbytných potřeb lidí, i na cestě k zajištění lepšího uzákonění a uplatňování sociálních práv. Uvedený pilíř je vodítkem k dosažení společného přístupu k ochraně a rozvoji sociálních práv a k podpoře vzestupné sociální konvergence;

ZDŮRAZŇUJÍC, ŽE

8. výsledkem pokračujícího hospodářského růstu je další zlepšení situace na trhu práce. Pokračuje výrazný nárůst tvorby pracovních míst. Nelze se však poddávat pocitu spokojenosti a je třeba usilovat o vzestupnou konvergenci výsledků v hospodářské a sociální oblasti. Vítáno je tudíž pokračování v politických prioritách roční analýzy růstu, zejména zaměření na zaměstnanost a sociální otázky a na pomyslný trojúhelník podpory investic, usilování o strukturální reformy a zajištění odpovědných fiskálních politik;

9. odpracované hodiny na jednoho zaměstnance se zvýšily výrazně nižším tempem než úroveň zaměstnanosti. Přetrvává vysoká míra nedobrovolné práce na částečný úvazek a dočasné zaměstnanosti. Segmentace trhu práce je v řadě členských států nadále velmi problematická, i když charakter této segmentace je značně heterogenní. Růst mezd je i nadále potlačen a přetrvává značná chudoba pracujících. Proto je důležité se zaměřit na kvalitu i kvantitu zaměstnanosti a řešit chudobu pracujících;
10. měnící se svět práce si vyžaduje moderní politiky v oblasti vzdělávání a dovedností, a proto je velmi vítáno silné zaměření na tyto politiky v rámci roční analýzy růstu i v rámci doporučení pro jednotlivé země pro rok 2017. Specifické výzvy, kterým EU čelí, rovněž výraznou měrou souvisejí s výsledky vzdělávání a socioekonomickým a přistěhovaleckým prostředím, nízkou účastí na celoživotním učení, nesouladem mezi nabídkou odborných dovedností a poptávkou po nich a v některých případech i s nedostatkem odpovídajících kvalifikovaných pracovních sil. Vznikání nových forem práce a zvyšující se počet kariérních změn si rovněž mohou vyžádat průběžnou modernizaci systémů sociální ochrany, tak aby všichni pracovníci bez ohledu na jejich postavení v zaměstnání byli chráněni a mohli plně využít vznikajících příležitostí, jako např. příležitostí vyplývajících z digitalizace a sociální a zelené ekonomiky;
11. ženy představují významný nevyužitý potenciál trhu práce; jejich účast na trhu práce by měla být podpořena moderními politikami vyváženosti pracovního a soukromého života pro ženy a muže, včetně přístupu ke kvalitní a dostupné péči o děti a k flexibilní práci, včetně případného odstranění daňových faktorů odrazujících od práce osoby přinášející druhý příjem do domácnosti a snížení rozdílů ve mzdách a platech mezi ženami a muži;
12. některé skupiny jsou nadále nedostatečně začleněny do trhu práce, což znesnadňuje dosažení dalšího zvyšování míry zaměstnanosti. Zvláštní výzvy se týkají účasti mladých lidí na trhu práce, legálně pobývajících občanů třetích zemí, starších pracovníků, dlouhodobě nezaměstnaných, jakož i vícenásobně znevýhodněných osob, osob se zdravotním postižením a osob s nízkou úrovní dovedností. Konkrétní potřeby těchto skupin by měly být případně řešeny v rámci obecné politiky v oblasti trhu práce a sociální politiky. Při řešení tohoto problému hraje důležitou roli vyvážený přístup k politikám v oblasti sociální ochrany a aktivních politik na trhu práce;

13. přístupy spočívající v investování do sociální oblasti a prevence mají zásadní význam pro posílení kapacit všech osob s cílem aktivně se účastnit ve společnosti a v ekonomice, a tím zajistit lepší výsledky v sociální oblasti a posílit hospodářskou odolnost a produktivitu. Efektivní a účinná sociální ochrana přispívá k sociálnímu začlenění a zajištění životní úrovně a zabraňuje chudobě a nerovnosti. Pro občany v produktivním věku, kteří jsou vyloučeni z trhu práce a kteří jsou schopni pracovat, by přiměřená podpora příjmu měla být spojena s kvalitními sociálními službami a podporou opětovného začlenění do trhu práce, včetně aktivních politik v oblasti trhu práce vypracovaných podle příslušných potřeb. Pro občany, kteří nemohou pracovat, by měla být poskytována odpovídající podpora sociálního začlenění. Podpora účasti rodičů na trhu práce by měla být spojena s politikami na podporu moderní vyváženosti mezi pracovním a soukromým životem a na podporu přístupu k péči o děti. Měly by být uplatněny preventivní přístupy a včasná intervence s cílem snížit podíl dětí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením a vykročit z bludného kruhu chudoby přenášejícího se z generace na generaci;
14. demografická změna bude i nadále přinášet významné výzvy, které je nutno řešit. Bude nutné zajistit přiměřenost důchodů a zároveň zajistit udržitelnost důchodových systémů. Nedávné zvýšení věku odchodu do důchodu a dostupnost flexibilnějších pracovních režimů napomohly starším pracovníkům zvýšit účast na trhu práce, avšak větší díl práce ještě zbývá vykonat. V některých členských státech by mohly být přínosné také doplňkové důchody a jiné druhy důchodového spoření. Tato opatření bude třeba spojit s dodatečnými opatřeními, jako např. politikami vyváženosti pracovního a soukromého života, modernizací pracovního prostředí a zajištěním kvalitních pracovních podmínek, zlepšenou informovaností zaměstnanců a flexibilnějšími režimy přechodu do důchodu. Reformy v oblasti dlouhodobé péče by se měly zaměřit na dosažení udržitelnosti a přístupu k přiměřené, cenově dostupné a kvalitní dlouhodobé péči. Přístup k dostupné preventivní a léčebné zdravotní péči dobré kvality je rovněž klíčem pro podporu zdravého a aktivního obyvatelstva a pro dosažení hospodářské prosperity. Pozornost by měla být věnována šíření informací s cílem podpořit odpovídající a rovný přístup ke zdravotní péči;
15. pro zvýšení společné odpovědnosti za vypracovávání politik má zásadní význam efektivní sociální dialog, který zohledňuje podmínky a praxi v jednotlivých členských státech. Sociální partneři a občanská společnost by se měli včas a smysluplně zapojit do semestrálního postupu;

RADA EVROPSKÉ UNIE VYZÝVÁ

ČLENSKÉ STÁTY, ABY

- ve svých národních programech reforem zohlednily priority roční analýzy růstu a společnou zprávu o zaměstnanosti a provedly na úrovni Unie i na úrovni členských států evropský pilíř sociálních práv, a to při řádném zohlednění jejich příslušných pravomocí¹;
- provedly příslušná doporučení pro jednotlivé země pro rok 2017,
- zvýšily své úsilí o dosažení cílů strategie Evropa 2020,
- při svém úsilí o dosažení konvergence podle potřeby využívaly srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů, který byl využit i ve společné zprávě o zaměstnanosti za rok 2018 a bude dále rozpracován, jakož i monitoru výsledků v oblasti zaměstnanosti a monitoru výsledků v oblasti sociální ochrany;

KOMISI, ABY

- se nadále zaměřovala na zaměstnanost a sociální otázky v rámci evropského semestru,
- zajistila, aby otázky zaměstnanosti a sociální otázky a jejich dopady byly řádně zohledněny při posuzování politik členských států,
- usilovala o aktivní dialog s členskými státy ohledně ukazatelů stanovených ve srovnávacím přehledu sociálních ukazatelů za plného respektování rozdělení pravomocí;

VÝBOR PRO ZAMĚSTNANOST A VÝBOR PRO SOCIÁLNÍ OCHRANU, ABY

- úzce spolupracovaly s Evropskou komisí na provádění evropského pilíře sociálních práv v rámci dlouhodobého rámce pro opatření na úrovni EU v souladu s vyhlášením pilíře a v souladu se závěry Evropské rady z prosince 2017,

¹ Dokument EUCO 19/1/17 REV1.

- pokračovaly v práci na vícestranném a tematickém dohledu a referenčním srovnávání a v monitorování situace v oblasti zaměstnanosti a sociální situace v členských státech prostřednictvím srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů, který byl využit i ve společné zprávě o zaměstnanosti za rok 2018 a bude dále rozpracován, jakož i monitoru výsledků v oblasti zaměstnanosti a monitoru výsledků v oblasti sociální ochrany s cílem zajistit pro Radu podklady, jež poslouží jako základ pro jednání v rámci procesu evropského semestru,
- dále spolupracovaly s Komisí na vylepšení srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů, zejména v oblasti dynamických trhů práce a spravedlivých pracovních podmínek s cílem přijmout společnou zprávu o zaměstnanosti za rok 2019,
- úzce spolupracovaly s dalšími poradními výbory a stranami, zejména s Hospodářským a finančním výborem, Výborem pro hospodářskou politiku, Výborem pro vzdělávání, Pracovní skupinou pro veřejné zdraví na úrovni vyšších úředníků a evropskou sítí veřejných služeb zaměstnanosti, a zajistily tak vyvážené zohlednění hospodářských a sociálních otázek, jakož i otázek zaměstnanosti v evropském semestru,
- nadále úzce spolupracovaly s evropskými sociálními partnery s cílem podpořit efektivní sociální dialog na úrovni EU i na úrovni členských států.
